

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΑΝΘΕΚΤΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

πολιτική προστασία • ανθεκτικότητα • αειφορία

Αργυρούπολη, Μάρτιος 2024

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΟΛΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΤΗΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ με διακριτικό τίτλο

«ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΑΝΘΕΚΤΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ»

Οι κατωτέρω συμβαλλόμενοι προβαίνουν επίσημα στην ακόλουθη κοινή διακήρυξη σχετικά με την ίδρυση δικτύου πόλεων για την πολιτική προστασία, την ανθεκτικότητα και την αειφορία.

Προοίμιο

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. Η Ελλάδα αντιμετωπίζει τα τελευταία χρόνια ένα ευρύ φάσμα φυσικών, περιβαλλοντικών και ανθρωπογενών κινδύνων και καταστροφών, οι επιπτώσεις των οποίων θεωρείται βέβαιο ότι θα επιδεινωθούν στο άμεσο μέλλον εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής με σημαντικές συνέπειες στην ανθρώπινη ζωή και υγεία, στην οικονομία, στο περιβάλλον και στον πολιτισμό. Επισημαίνεται ότι η προστασία της ζωής, της υγείας και της παρουσίας των πολιτών, του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής κληρονομιάς, των υποδομών, των πλουτοπαραγωγικών πηγών, των υπηρεσιών ζωτικής σημασίας, των υλικών και άυλων αγαθών από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές και λοιπές απειλές συναφούς προέλευσης, που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης, είναι αναντικατάστατα αγαθά.
2. Μεγάλος αριθμός γεγονότων που αναλύονται σε επαρκές βάθος χρόνου αναδεικνύουν την τρωτότητα και την ευπάθεια της χώρας σε φυσικούς και ανθρωπογενείς κινδύνους και υποδεικνύουν την αναγκαιότητα αναβάθμισης των μηχανισμών διαχείρισης κρίσεων και της λειτουργίας ενός αξιόπιστου συστήματος πολιτικής προστασίας. Επισημαίνεται ότι διαχρονικά δεν είχε καταστεί δυνατόν να αντιμετωπισθούν οι παθογένειες της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, όπως η απουσία συντονισμού μεταξύ των επιπέδων της διοίκησης, η έλλειψη επαρκούς σχεδιασμού, μέτρων πρόληψης και ιεράρχησης προτεραιοτήτων, ενώ δεν υπήρξε επαρκής προσαρμογή στην αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών και των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης. Επιπλέον, οι υφιστάμενες αρμοδιότητες των φορέων πολιτικής προστασίας σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο εμφάνιζαν αποσπασματικό χαρακτήρα και αλληλοεπικαλύψεις.
3. Τα προβλήματα και οι ελλείψεις που παρατηρούνται στους μηχανισμούς πολιτικής προστασίας είναι πολλά: καθυστέρηση εκπόνησης ή ατελής εξειδίκευση των τοπικών master plans, έλλειψη γνώσεων για συγκεκριμένους κινδύνους, καθυστέρηση στην υλοποίηση έργων καίριας σημασίας (π.χ. αντιπυρικής προστασίας), ελλείψεις προσωπικού με σχετικές δεξιότητες, περιορισμένη γνώση και εξοικείωση του πληθυσμού σχετικά με την αντιμετώπιση φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων, σημαντικές ελλείψεις στην εκπόνηση των σχεδίων εκκένωσης και παντελής έλλειψη συμμετοχής του πληθυσμού σε ασκήσεις ετοιμότητας, ελλείψεις σε υλικά και μέσα, παρωχημένα συστήματα επικοινωνιών, είναι μερικά μόνο από αυτά.

4. Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι κομβικός στην ανάπτυξη ενός ενιαίου εθνικού μηχανισμού ολιστικής κάθετης διαχείρισης κινδύνων και απειλών, που να καλύπτει τη διαχείριση εκτάκτων αναγκών από τη φάση της πρόληψης έως και τη φάση της αποκατάστασης.
5. Η χρήση των νέων τεχνολογιών και της Τεχνητής Νοημοσύνης βελτιστοποιεί τους μηχανισμούς πρόληψης και τους μηχανισμούς πολιτικής προστασίας εν γένει.
6. Η αξιολόγηση και χαρτογράφηση των σημαντικών κινδύνων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο αποτελεί σημαντικό εργαλείο πρόληψης και διαχείρισής τους. Αντίθετα, η ελλιπής κατανόηση του κινδύνου δυσχεραίνει την προτεραιοποίηση και ιεράρχηση των αναγκαίων έργων πρόληψης και εντείνει τα προβλήματα τρωτότητας και βελτίωσης της ανθεκτικότητας στον χωρικό στρατηγικό σχεδιασμό. Επιπλέον, δεν επιτρέπει την ενσωμάτωση της εκτίμησης των κινδύνων και των μέτρων περιορισμού τους στις στρατηγικές για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.
7. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει τη δυνατότητα να συμβάλει στη διαμόρφωση της Πολιτικής Προστασίας ως δημόσιας πολιτικής, αλλά παράλληλα, χρειάζεται ισχυρές τοπικές δομές και μηχανισμούς ασφάλειας των πολιτών, προκειμένου οι πολιτικές που εφαρμόζει να είναι αποτελεσματικές.
8. Καθοριστικός παράγοντας για την αποτελεσματική άσκηση πολιτικής προστασίας είναι η στρατηγική, μεθοδολογική, ερευνητική και επιχειρησιακή ενδυνάμωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με εξασφάλιση επαρκών χρηματοδοτικών και ανθρώπινων πόρων και, με την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών που θα διευκολύνουν την οργάνωση του μηχανισμού σε τοπικό επίπεδο.
9. Τα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν σε κάθε δήμο, λαμβάνοντας πάντα υπόψη τις συνθήκες και τις ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής, είναι κοινά και απαιτούν συντονισμένες προσπάθειες. Ωστόσο, παρατηρούνται σημαντικές αποκλίσεις ως προς την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των τοπικών συστημάτων πολιτικής προστασίας, καθώς και στην ετοιμότητα ανταπόκρισης και επέμβασης πρόληψης και αποκατάστασης.
10. Απαιτείται εκπαίδευση, κατάρτιση και ανταλλαγή τεχνογνωσίας, και η υιοθέτηση και εφαρμογή καλών πρακτικών και εργαλείων Πολιτικής Προστασίας, για κοινό βηματισμό στις κοινές προκλήσεις.
11. Οι συνεργασίες βοηθούν ώστε να επιτευχθούν ευκολότερα οι κοινοί στόχοι. Ως εκ τούτου η σύσφιξη και διεύρυνση των δεσμών ανάμεσα στους ελληνικούς και ευρωπαϊκούς δήμους είναι έργο μέγιστης σημασίας.
12. Υπάρχει ευνοϊκή αντιμετώπιση των δικτύων από τους ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς χρηματοδότησης.
13. Ιδιαίτερως σημαντική κρίνεται η καλή γνώση και η υλοποίηση των προτεραιοτήτων και των κατευθύνσεων που τίθενται από τις διεθνείς στρατηγικές Πολιτικής Προστασίας (Πλαίσιο Δράσης του Sendai για τη Μείωση του Κινδύνου Καταστροφών 2015 -2030), το Ενωσιακό και το Εθνικό Πλαίσιο Πολιτικής Προστασίας.

Η πρωτοβουλία δημιουργίας του Δικτύου βρίσκεται στο πλαίσιο των διεθνών και εθνικών στρατηγικών για τη Μείωση των Καταστροφών, και αποσκοπεί στη δημιουργία κοινοτήτων ικανών να αντιμετωπίζουν τις σύγχρονες προκλήσεις (π.χ. κλιματική κρίση, τεχνολογική ανάπτυξη) και να προωθούν τη σημασία της μείωσης του κινδύνου των καταστροφών ως συστατικό στοιχείο της αειφόρου ανάπτυξης. Στόχος μας είναι να στηρίξουμε και να ενδυναμώσουμε την Τοπική Αυτοδιοίκηση στο έργο της για κοινωνίες ασφαλείς και ανθεκτικές.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στην αναβάθμιση των εθνικών εκτιμήσεων κινδύνου και να ανταποκριθεί στις προκλήσεις εφόσον καταφέρει,

- ▶ να συμμετέχει στη διαδικασία ανάλυσης κινδύνου και στην κατάρτιση της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Κινδύνων, Απειλών και Απωλειών Καταστροφών, προσδιορισμένων κατά χώρο και χρόνο, ώστε τα τοπικά Σχέδια Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών να λαμβάνουν υπόψη τεκμηριωμένα και επικαιροποιημένα δεδομένα και να ενσωματώνουν τις ιδιαιτερότητες συγκεκριμένων περιοχών,
- ▶ να αναπτύξει ολοκληρωμένες διαδικασίες και προγράμματα ετοιμότητας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, δίνοντας έμφαση στην «προ-δραστική» λειτουργία του συστήματος πολιτικής προστασίας,
- ▶ να ακολουθεί συστηματικά τις ορθές πρακτικές τόσο κατά το σχεδιασμό όσο και στην επιχειρησιακή οργάνωση, με παράλληλη εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας των συστημάτων πολιτικής προστασίας,
- ▶ να συμμετέχει σε ένα πλαίσιο και μια διαδικασία συνεργασίας με την επιστημονική - ερευνητική κοινότητα, ώστε να επωφελείται από τα πορίσματα εφαρμοσμένης έρευνας και καινοτομίας, τις υποδομές, εφαρμογές και εργαλεία ΤΠΕ και από τις εξελίξεις στο πεδίο της τεχνητής νοημοσύνης,
- ▶ να αξιοποιεί τις καινοτόμες τεχνολογικές λύσεις σε συνεργασία με εταιρείες και ερευνητικούς οργανισμούς, τις δημόσιες αρχές αλλά και τους πολίτες,
- ▶ να αναπτύξει περαιτέρω τη δυναμική των συνεργασιών μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων καθώς και τη δυνατότητα συνεργειών με αντίστοιχους φορείς στις γειτονικές και άλλες χώρες για σχέδια πρόληψης κινδύνων και ανθεκτικότητας σε καταστροφές και για λύσεις που βασίζονται στη φύση,
- ▶ να συμβάλει στη διάχυση της γνώσης για την πρόληψη, την προετοιμασία και την αντιμετώπιση των προκλήσεων στη διαχείριση του κινδύνου καταστροφών ώστε να γίνει προσιτή σε όλους,
- ▶ να βελτιώσει την ικανότητα ανταπόκρισης σε καταστάσεις κινδύνου με αναβάθμιση των δεξιοτήτων και άλλων πολιτικών προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, παράλληλα με την εκ νέου ιεράρχηση των δημόσιων δαπανών,
- ▶ να επανεξετάσει την κοινωνική βοήθεια που μπορεί να προσφέρει σε καταστάσεις ακραίων καιρικών φαινομένων (ξηρασία, καύσωνες, λειψυδρία, κ.λπ.).

Το ΔΙΚΤΥΟ θα δραστηριοποιηθεί με βάση την ιεράρχηση και τις προτεραιότητες που θέτουν η Εθνική Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνων, η Εθνική Στρατηγική Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, η Στρατηγική για τα Δάση και τα άλλα σχέδια διαχείρισης κινδύνων που αποτελούν βασικές επιλογές εθνικής πολιτικής.

Ως εκ τούτου διακηρύσσουμε τους ακόλουθους άξονες παρεμβάσεων:

Άξονας I.

Κατανόηση των κινδύνων καταστροφών

Με τον αυξανόμενο αντίκτυπο και την πολυπλοκότητα των φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών, ο εντοπισμός, η αξιολόγηση και η κατανόηση των κινδύνων καθίστανται ζωτικής σημασίας. Και ενώ οι γνώσεις που προσφέρονται για τα θέματα της πολιτικής προστασίας και της διαχείρισης καταστροφών μπορεί να είναι επαρκείς, εξακολουθούν να υπάρχουν κενά πληροφόρησης. Η τρέχουσα κατανόηση και τα πρόσφατα ερευνητικά ευρήματα αποδεικνύουν ότι η αντιμετώπιση, για παράδειγμα, νέων, σύνθετων, αλυσιδωτών και ταυτόχρονων επικίνδυνων συμβάντων παραμένει μια πρόκληση.

Δεσμευόμαστε ότι θα προσφέρουμε τα μέσα και τις δυνατότητες για να βελτιωθεί η κατανόηση των κινδύνων καταστροφών.

- Τα γνωστικά κενά μπορούν να καλυφθούν εν μέρει με καλές πρακτικές, αλλά για να γίνει αυτό, οι καλές πρακτικές θα πρέπει να συγκεντρωθούν, να συγκριθούν, να εναρμονιστούν και να γενικευτούν, ώστε να καταστούν μεταβιβάσιμες και χρήσιμες για τις υποχρεώσεις διαχείρισης κινδύνων (π.χ. αξιολόγηση ικανοτήτων διαχείρισης, βάσεις δεδομένων ζημιών από καταστροφές, διεπαφές επιστήμης-πολιτικής, τοπική αξιολόγηση απειλών, κ.ά..
- Παρότι οι δημοσιευμένες επισκοπήσεις σχετικά με τους κινδύνους καταστροφών που ενδέχεται να αντιμετωπίσει η Ελλάδα και η Ευρωπαϊκή Ένωση, μας βοηθούν να αντιληφθούμε τις τάσεις στο συνεχώς εξελισσόμενο πεδίο, και να διερευνήσουμε τους κύριους παράγοντες που το διαμορφώνουν, στόχος του Δικτύου είναι να διενεργηθούν περαιτέρω έρευνες και να προωθηθεί η ορθή κατανόηση των κινδύνων καταστροφών που αντιμετωπίζει ο τοπικός πληθυσμός, να ενημερωθούν οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων για τη διαχείριση των κινδύνων, και να λάβουν κατάλληλη πληροφόρηση και εκπαίδευση οι πολίτες, ώστε να αποφευχθούν οι απώλειες ανθρώπινων ζωών και οι όποιες οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις.

Άξονας II.

Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων καταστροφών

- i) Η ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας και συνεργειών ενισχύει, μεταξύ άλλων, την ανταλλαγή εμπειριών, τεχνογνωσίας και βέλτιστων πρακτικών, και την απόκτηση τεχνικών δεξιοτήτων.

Δεσμευόμαστε ότι θα ενισχύσουμε τη δικτύωση, τη συνεργασία και τον συντονισμό των δράσεων σε θέματα Πολιτικής Προστασίας.

- Το Δίκτυο θα λειτουργήσει για την ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων και τη δημιουργία τοπικών και υπερτοπικών δικτύων με τη συμμετοχή εμπλεκόμενων / ενδιαφερόμενων μερών, φορέων και οργανισμών (κυβερνητικών και μη-κυβερνητικών) με δραστηριότητα στο πεδίο της Πολιτικής Προστασίας, επιστημονικών και ερευνητικών φορέων, τεχνικών εμπειρογνομόνων και επιχειρήσεων.
- Το Δίκτυο θα ενθαρρύνει και θα ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ των εμπειρογνομόνων και επαγγελματιών της πολιτικής προστασίας στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Το Δίκτυο θα επιδιώξει συνδέσεις με επιστημονικά δίκτυα για την παροχή ειδικής εμπειρογνωμοσύνης στον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της τοπικής αυτοδιοίκησης.

ii) Οι επιστημονικές γνώσεις διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην πρόληψη, στον σχεδιασμό για την αντιμετώπιση των καταστροφών, και στην ετοιμότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Με την πρόδρομη συλλογή και ανάλυση δεδομένων, τα πρότυπα και τα μοντέλα πρόβλεψης όσων συμβαίνουν κατά τη διάρκεια μιας καταστροφής, οι εμπειρογνώμονες μπορούν να εντοπίσουν, να αναλύσουν και να χαρτογραφήσουν τους κινδύνους και να δώσουν επιστημονικές εκτιμήσεις και συστάσεις. Η επιστήμη υποστηρίζει τη διαχείριση του κινδύνου καταστροφών με πολλούς τρόπους, όπως με πρόβλεψη των επιπτώσεων (π.χ. των πλημμυρών), με σχεδιασμό που μειώνει τις επιπτώσεις (π.χ. κατασκευή κτιρίων με μεγαλύτερη αντοχή στους σεισμούς) ή με την προγνωστική μοντελοποίηση (π.χ. των πανδημιών). Επιπλέον υπάρχουν συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης και συναγερμού που δίνουν ουσιαστικό χρόνο για προετοιμασία και αντίδραση όταν η καταστροφή ενσκήψει.

Δεσμευόμαστε ότι θα αξιοποιήσουμε την επιστημονική γνώση και την εμπειρογνωμοσύνη στο πεδίο της Πολιτικής Προστασίας.

- Το Δίκτυο θα ενισχύσει την αξιοποίηση επιστημονικών γνώσεων και την ανταλλαγή τεχνογνωσίας σε όλες τις φάσεις της διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών που αναλύονται στο τοπικό σχέδιο πολιτικής προστασίας:
 - α) παρέχοντας περισσότερες ευκαιρίες για τη συμμετοχή της επιστημονικής κοινότητας σε εποικοδομητικό διάλογο και συνεργασία με τους επαγγελματίες, τους φορείς χάραξης πολιτικής και λήψης αποφάσεων, και το αντίστροφο,
 - β) καταρτίζοντας προγράμματα από τα οποία θα προκύψουν υψηλής ποιότητας δεδομένα και αναλυτικά εργαλεία στη διάθεση των τοπικών κοινοτήτων για τη διευκόλυνση των διαδικασιών λήψης αποφάσεων και τον ρεαλιστικό επιχειρησιακό σχεδιασμό,
 - γ) επιχειρώντας να καταστήσει την επιστημονική γνώση εύκολα προσβάσιμη και λειτουργική, ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ενδιαφερόμενων.

iii) Οι δράσεις του Δικτύου συμβάλουν στη στήριξη των εθνικών και ενωσιακών πολιτικών μείωσης κινδύνου καταστροφών, και στην ενίσχυση των εργαλείων του Εθνικού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας.

Δεσμευόμαστε ότι θα στηρίξουμε την ευρωπαϊκή και εθνική πολιτική μείωσης κινδύνου καταστροφών.

Ειδικότερα το Δίκτυο θα αναπτύξει σε τοπικό / περιφερειακό επίπεδο δράσεις για:

- Την τοπική εξειδίκευση και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των συνισταμένων του Εθνικού Σχεδιασμού Πολιτικής Προστασίας, προγραμμάτων, σχεδίων, μέτρων και δράσεων πρόληψης, ετοιμότητας, αντιμετώπισης και αποκατάστασης.
- Την υποστήριξη του συστήματος διαχείρισης και συντονισμού του εκάστοτε οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης στο πλαίσιο του Εθνικού Μηχανισμού και ειδικότερα στους τομείς:

- α) της Πρόληψης (ενέργειες, πρωτοβουλίες, έργα, και μέτρα που στοχεύουν στην ελαχιστοποίηση των δυνητικών επιπτώσεων των καταστροφών και στη μόνιμη προστασία από αυτές),
 - β) της Ετοιμότητας (μέτρα και δράσεις που στοχεύουν στη διασφάλιση της αποτελεσματικής αντίδρασης στις επιπτώσεις των κινδύνων, στην ελαχιστοποίηση των απωλειών ζωής, και στη μείωση της τρωτότητας της κοινωνίας),
 - γ) της Αντιμετώπισης (διαχείριση της έκτακτης ανάγκης που ανακύπτει αμέσως μετά την καταστροφή με στόχο τη μείωση των συνεπειών και τη μετρίαση των επιπτώσεων)
 - δ) της βραχείας Αποκατάστασης (επείγουσες τεχνικές παρεμβάσεις για τον περιορισμό των επιπτώσεων των καταστροφών, ενεργοποίηση του τοπικού μηχανισμού καταγραφής ζημιών, διαχείριση για την αποκατάσταση της λειτουργικότητας της κοινωνίας).
- Τη στήριξη των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης για την βέλτιστη ενεργοποίηση, λειτουργία, και υλοποίηση δράσεων του Εθνικού Μηχανισμού ώστε να επιτυγχάνεται η Αξιοποίηση της επιστημονικής γνώσης, των πορισμάτων εφαρμοσμένης έρευνας και καινοτομίας, υποδομών, εφαρμογών και εργαλείων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, και η Εξειδικευμένη εκπαίδευση και πιστοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού.
 - Το σχεδιασμό και την προετοιμασία τοπικών / περιφερειακών κέντρων επιχειρήσεων και διαχείρισης κρίσεων.
 - Το συντονισμό των δραστηριοτήτων για την ετοιμότητα και την πρόληψη των καταστροφών καθώς και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των μελών - οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Αυτό διευκολύνει
 - α) τη συνεχή ανάπτυξη υψηλότερων κοινών προτύπων που επιτρέπουν στις κοινωνίες να κατανοούν καλύτερα τις διαφορετικές προσεγγίσεις και να εργάζονται εναλλακτικά όταν χτυπά μια καταστροφή, και
 - β) την επικέντρωση σε τομείς όπου μια κοινή προσέγγιση (π.χ. αξιολογήσεις κινδύνου καταστροφών σε σύνολο περιφέρειας, έρευνα για την προώθηση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές, έρευνα για εργαλεία έγκαιρης προειδοποίησης ή συντονισμού σε έκτακτες καταστάσεις) είναι πιο αποτελεσματική από χωριστές τοπικές / περιφερειακές δράσεις.

Άξονας III.

Πραγματοποίηση επενδύσεων στην μείωση του κινδύνου καταστροφών για την επίτευξη ανθεκτικότητας.

- i) Για αξιόπιστη εκτίμηση και διαχείριση κινδύνου, η Πολιτική Προστασία βασίζεται στον αποτελεσματικό συνδυασμό τοπικών πληροφοριών με καθιερωμένα διεθνή δεδομένα αναφοράς και σενάρια. Ωστόσο, οι περισσότερες κοινότητες διαθέτουν περιορισμένη εμπειρία και πόρους για την ενσωμάτωση των διαθέσιμων τοπικών και παγκόσμιων δεδομένων, μοντέλων και εννοιών στη στρατηγική και την επιχειρησιακή λογική τους. Απαιτείται τόσο οικονομική, όσο και αναλυτική και πρακτική υποστήριξη σε περιφερειακές

αρχές, κοινότητες και οργανισμούς πολιτικής προστασίας, σε συνδυασμό με τη δημιουργία και εφαρμογή ενός τυποποιημένου πλαισίου και μιας εργαλειοθήκης με δεδομένα, μοντέλα και βοηθητικά προγράμματα.

Δεσμευόμαστε ότι θα δημιουργήσουμε μια Εργαλειοθήκη Πολιτικής Προστασίας για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

- Το Δίκτυο θέτει επιτακτικά το ζήτημα της εφαρμογής μεθοδολογικών και επιχειρησιακών μοντέλων προσαρμοσμένων σε τοπικό επίπεδο (δηλ. με χρήση σχετικών τοπικών δεδομένων και προσεγγίσεων), και δεσμεύεται ότι θα αναλάβει πρωτοβουλίες για την καλύτερη εφαρμογή προτύπων και στρατηγικών με συγκέντρωση και ανταλλαγή γνώσεων και με συντονισμένη δράση.

ii) Η βιομηχανία και η επιστημονική κοινότητα διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων, εργαλείων και τεχνολογικών λύσεων για τον μετριασμό των καταστροφών (προσαρμογή και πρόληψη) και των επιπτώσεών τους (ετοιμότητα και αντιμετώπιση). Η τεχνολογία μπορεί να δώσει λύσεις σε ζητήματα πολιτικής προστασίας που συνδέονται άμεσα με την κλιματική κρίση, όπως η αντιμετώπιση πυρκαγιών ή πλημμυρικών φαινομένων.

Δεσμευόμαστε ότι θα προωθήσουμε την αξιοποίηση και την ανάπτυξη εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης για την βελτίωση των μηχανισμών πρόληψης και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων των καταστροφών.

- Το Δίκτυο αναλαμβάνει δράση:
 - α) εντοπίζοντας και καταγράφοντας τα προβλήματα στο πεδίο της Αυτοδιοίκησης,
 - β) προτείνοντας πρακτικές λύσεις με έξυπνες και χρήσιμες εφαρμογές, που εξασφαλίζουν τη συμμετοχή των πολιτών στις αποφάσεις, τη βελτίωση της καθημερινότητας και την προστασία του περιβάλλοντος, και
 - γ) συμβάλλοντας ώστε δίκτυα και οι υποδομές να είναι συμβατές με τις τεχνολογικές λύσεις που επιλέγονται.
- Το Δίκτυο φιλοδοξεί να λειτουργήσει ως καταλύτης για την τόνωση της έρευνας και της καινοτομίας, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και διαδικασιών στην Πολιτική Προστασία και τη διαχείριση καταστροφών.
- Το Δίκτυο θα συμβάλει στην παραγωγή δεδομένων και αναλυτικών εργαλείων υψηλής ποιότητας που χρειάζεται να τεθούν στη διάθεση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλων εμπλεκομένων για να διευκολύνουν τη λήψη αποφάσεων και το σχεδιασμό επιχειρήσεων με βάση τεκμηριωμένα στοιχεία. Στο πλαίσιο αυτό θα ληφθεί μέριμνα ώστε, εφαρμογές και συστήματα που έχουν αναπτυχθεί από διαφορετικές επιχειρήσεις και εταιρείες θα εντάσσονται σε πλατφόρμες που ακολουθούν ένα ενιαίο μοντέλο δεδομένων και ένα κοινό πλαίσιο διαλειτουργικότητας.
- Η καλύτερη εφαρμογή της τεχνολογίας και της καινοτομίας θα ενισχύσει, επιπλέον, τη συμμετοχή των πολιτών στον όλο σχεδιασμό και θα οδηγήσει σε νέου τύπου πλατφόρμες διαλόγου που βοηθούν στον εκδημοκρατισμό των κοινωνιών και στην υλοποίηση των αρχών της αλληλεγγύης.

Άξονας IV.

Ενίσχυση της ετοιμότητας έναντι των καταστροφών, προς τον σκοπό αποτελεσματικότερης αντιμετώπισής τους και εφαρμογής της αρχής «Build back better» κατά τις φάσεις αποκατάστασης και ανασυγκρότησης.

- i) Το Δίκτυο αποσκοπεί στη σύνδεση, προώθηση και ενίσχυση πρωτοβουλιών ανάπτυξης ικανοτήτων σχετικών με την πολιτική προστασία και τη διαχείριση καταστροφών. Στο πλαίσιο αυτό εφαρμόζονται γνώσεις και πρακτικές που αντλούνται από υφιστάμενα προγράμματα (κατάρτισης και εμπειρογνωμοσύνης) και έργα (υλοποίησης συστημάτων και εφαρμογής εργαλείων), από τις συμπράξεις του Δικτύου, και από το πρόγραμμα πρόληψης και ετοιμότητας του Εθνικού Μηχανισμού και του Μηχανισμού της ΕΕ.

Δεσμευόμαστε ότι θα στηρίξουμε την ανάπτυξη ικανοτήτων πολιτικής προστασίας και ασφάλειας των τοπικών κοινωνιών.

- Το Δίκτυο έχει ως στόχο να συμβάλει στην ανάπτυξη της ατομικής και συλλογικής ικανότητας των εμπλεκόμενων / ενδιαφερομένων για την πολιτική προστασία και τη διαχείριση των καταστροφών στην τοπική κοινωνία ως εξής:
 - α) Παρέχοντας δυνατότητες στους φορείς πολιτικής προστασίας και διαχείρισης καταστροφών να αναπτύξουν και να μοιραστούν τις γνώσεις και τις ικανότητές τους σε ατομικό, οργανωτικό και συστημικό επίπεδο, ώστε να αυξήσουν την ανθεκτικότητά τους έναντι των πιο κρίσιμων κινδύνων,
 - β) Αφομοιώνοντας τα διδάγματα, τις ορθές πρακτικές και τις επίκαιρες καινοτόμες λύσεις στη διαδικασία ετοιμότητας,
 - γ) Υποστηρίζοντας τη μεταφορά της έρευνας και της καινοτομίας στο σχεδιασμό και τις επιχειρήσεις πολιτικής προστασίας και διαχείρισης καταστροφών σε τοπικό επίπεδο,
 - δ) Προετοιμάζοντας το επιχειρησιακό σκέλος της διαχείρισης καταστροφών και παρέχοντας τις απαιτούμενες ικανότητες.

ii) "Ετοιμότητα" για καταστροφές σημαίνει ότι, οι άνθρωποι, ο εξοπλισμός, οι δομές, οι κοινότητες και οι οργανισμοί είναι έτοιμοι να ανταποκριθούν γρήγορα και αποτελεσματικά, όταν μια καταστροφή ενσκήψει, λόγω των ενεργειών που έχουν ληφθεί εκ των προτέρων. Με καλύτερο συντονισμό και ετοιμότητα, οι επιπτώσεις των καταστροφών μπορούν να μειωθούν ή να μετριαστούν.

Δεσμευόμαστε ότι θα συμβάλλουμε στη διασφάλιση της ετοιμότητας των τοπικών κοινωνιών απέναντι σε καταστροφές.

- Το Δίκτυο παρέχει ετοιμότητα μέσω κατάρτισης, ανταλλαγών και άλλης υποστήριξης. Καταρτίζονται ειδικά σχεδιασμένα προγράμματα για το προσωπικό πολιτικής προστασίας και διαχείρισης εκτάκτων αναγκών με σκοπό την ενίσχυση της ετοιμότητας και της αντιμετώπισης καταστροφών, εξασφαλίζοντας τη συμβατότητα και τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των ομάδων παρέμβασης και της λοιπής υποστήριξης της παρέμβασης, καθώς και με τη βελτίωση των ικανοτήτων των εμπλεκόμενων / ενδιαφερομένων.

Τα προγράμματα μπορεί να είναι προσαρμοσμένα σε συγκεκριμένες ομάδες-στόχους και να παρέχουν πρόσθετες ευκαιρίες για τη μεταφορά εξειδικευμένων γνώσεων με σκοπό την ενίσχυση του συντονισμού, της συμβατότητας και της συμπληρωματικότητας των ικανοτήτων αλλά και τη βελτίωση των ικανοτήτων των συμμετεχόντων.

- iii) Ένας από τους πυλώνες της Πολιτικής Προστασίας είναι ο εθελοντισμός. Ο ρόλος των εθελοντών είναι σημαντικός, συχνότερα δε, καίριος για την αποτελεσματικότητα των επιχειρήσεων (όπως ομάδες έρευνας και διάσωσης, μονάδες αντιμετώπισης δασικών πυρκαγιών, ιατρικές μονάδες κλπ). Για το λόγο αυτό οι εθελοντές λαμβάνουν την κατάλληλη εκπαίδευση και τον κατάλληλο εξοπλισμό.

Στα σύγχρονα συστήματα πολιτικής προστασίας προβλέπεται ότι η κοινωνία θα είναι καθολικά συμμετοχή, με συγκεκριμένα πρωτόκολλα ενεργειών, με ατομική και συλλογική ευθύνη. Χρειαζόμαστε εθελοντές καλά εκπαιδευμένους και με πιστοποιημένες δεξιότητες.

Δεσμευόμαστε ότι θα αναπτύξουμε τον εθελοντισμό για την ασφάλεια και την πολιτική προστασία.

- Το Δίκτυο αναλαμβάνει προγράμματα κατάρτισης που θα διασφαλίζουν τη συμβατότητα και τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των ομάδων παρέμβασης, σε ένα πλαίσιο συνεργασίας σε δραστηριότητες πρόληψης, ετοιμότητας και αντιμετώπισης κινδύνου, του τοπικού μηχανισμού πολιτικής προστασίας.
- Το Δίκτυο διασφαλίζει την ανάπτυξη ομάδων συντονισμού και αξιολόγησης αποτελούμενων από εμπειρογνώμονες πολιτικής προστασίας για τη διενέργεια κοινών αξιολογήσεων αναγκών.

- iv) Ο κίνδυνος που αντιμετωπίζουν σήμερα όλες οι χώρες, λόγω των επαναλαμβανόμενων φυσικών καταστροφών που προκαλούνται εξαιτίας των επιπτώσεων που προκαλεί η κλιματική αλλαγή, είναι μεγάλος, γεγονός που καθιστά αναγκαίο να υπάρξουν σύγχρονα σχέδια πρόληψης κι αντιμετώπισης πολιτικής προστασίας, προσαρμοσμένα στις ιδιαιτερότητες κάθε κράτους, περιφέρειας ή πόλης, ώστε οι πολίτες σε κάθε τόπο να αισθάνονται ασφαλείς για τη ζωή και την περιουσία τους.

Δεσμευόμαστε ότι θα εργαστούμε όλοι μαζί για να δημιουργήσουμε Ανθεκτικές και Κλιματικά Ουδέτερες πόλεις και περιφέρειες.

- Απαιτείται στενή συνεργασία, με ανταλλαγή απόψεων και τεχνογνωσίας, για την αντιμετώπιση πολλών κοινών ζητημάτων που αντιμετωπίζουν οι τοπικές κοινωνίες, και καλούνται να διαχειριστούν οι Δήμοι.
- Η ανταλλαγή τεχνογνωσίας με σκοπό την υιοθέτηση «πράσινων» πολιτικών σε όλους τους τομείς δράσης και η αλλαγή συμπεριφοράς από πλευράς πολιτών, είναι το «κλειδί» για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων:

Αξιοποιούμε τα κατάλληλα χρηματοδοτικά εργαλεία

Μεταξύ 1980 και 2020, οι φυσικές καταστροφές προκάλεσαν στην ΕΕ οικονομικές απώλειες ύψους 12 δισεκατομμυρίων ευρώ κατά μέσο όρο ετησίως και επηρέασαν σχεδόν 50 εκατομμύρια ανθρώπους. Εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής, οι επιπτώσεις των πλημμυρών, των πυρκαγιών και της ακραίας ζέστης αυξάνονται ραγδαία και, εκτιμάται ότι θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε οικονομικές απώλειες που ανέρχονται σε 170 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως.

Η επένδυση στην πρόληψη και την ετοιμότητα αποδεικνύεται ότι είναι οικονομικά επωφελής. Σύμφωνα με εκθέσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας τα οφέλη από την επένδυση σε μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας για πλημμύρες, σεισμούς, καύσωνες και πυρκαγιές μπορούν να αντισταθμίσουν σημαντικά το κόστος των έργων σε ανθεκτικές υποδομές.

Καθώς ο κόσμος ανακάμπτει από τις επιπτώσεις της πανδημίας, υπάρχει η ευκαιρία να ακολουθηθεί μια πιο πράσινη, πιο ανθεκτική και χωρίς αποκλεισμούς αναπτυξιακή πορεία. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την ενίσχυση της οικονομικής προστασίας, την επένδυση στη μείωση των κινδύνων και τη βελτίωση της θεσμικής ετοιμότητας.

Για το λόγο αυτό, το Δίκτυο θα αξιοποιήσει όλα τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία που υποστηρίζουν δραστηριότητες που οδηγούν στη βελτίωση της πρόληψης και της ετοιμότητας για καταστροφές, την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειρογνωμοσύνης, τις ορθές πρακτικές και τη δικτύωση, καθώς και την έρευνα και την καινοτομία στη διαχείριση του κινδύνου καταστροφών.

Αργυρούπολη, 12 Μαρτίου 2024

ΥΠΟΓΡΑΦΟΝΤΕΣ

1. **Γιάννης Κωνσταντάτος** _____
Δήμαρχος Ελληνικού - Αργυρούπολης
2. **Χάρης Δούκας** _____
Δήμαρχος Αθηναίων
3. **Γιάννης Μυλωνάκης** _____
Δήμαρχος Αγίας Παρασκευής
4. **Αλέξιος Σωτηρόπουλος** _____
Δήμαρχος Βύρωνα
5. **Νικόλαος Ε. Τσιλίφης** _____
Δήμαρχος Δάφνης - Υμηττού
6. **Στάθης Ψυρρόπουλος** _____
Δήμαρχος Ηλιούπολης
7. **Δημήτριος Ν. Κιούσης** _____
Δήμαρχος Κρωπίας
8. **Ισίδωρος Μάδης** _____
Δήμαρχος Παιανίας
9. **Ηλίας Αποστολόπουλος** _____
Δήμαρχος Παπάγου - Χολαργού

10. **Στέλιος Μαμαλάκης** _____
Δήμαρχος Αγίου Δημητρίου
11. **Κωνσταντίνος Σινάνης** _____
Δήμαρχος Αγίου Ευστρατίου
12. **Μανώλης Μενεγάκης** _____
Δήμαρχος Αγίου Νικολάου
13. **Γιώργος Παπαναστασίου** _____
Δήμαρχος Αγρινίου
14. **Γιάννης Ζαμπούκης** _____
Δήμαρχος Αλεξανδρούπολης
15. **Νίκος Παρούτογλου** _____
Δήμαρχος Αλμωπίας
16. **Λάζαρος Κυρίζογλου** _____
Δήμαρχος Αμπελοκήπων - Μενεμένης
17. **Παρασκευάς Παπαγεωργίου** _____
Δήμαρχος Ανατολικής Σάμου
18. **Ιωάννης Λέντζας** _____
Δήμαρχος Ανδραβίδας - Κυλλήνης
19. **Θεοδόσης Σουσούδης** _____
Δήμαρχος Άνδρου

20. **Ανδρέας Β. Στεργίου** _____
Δήμαρχος Αργιθέας
21. **Θεόφιλος Μιχαλάτος** _____
Δήμαρχος Αργοστολίου
22. **Γιάννης Ηλίας** _____
Δήμαρχος Ασπροπύργου
23. **Σπύρος Βρεττός** _____
Δήμαρχος Αχαρνών
24. **Μανώλης Στεργίου** _____
Δήμαρχος Βελβεντού
25. **Κωνσταντίνος Χ. Βοργιαζίδης** _____
Δήμαρχος Βέροιας
26. **Παύλος Μπαριτάκης** _____
Δήμαρχος Βιάννου
27. **Γιώργος Μαχειμάρης** _____
Δήμαρχος Βόρειας Κέρκυρας
28. **Γιώργος Μαρκόπουλος** _____
Δήμαρχος Γαλατσίου
29. **Ευστάθιος Κούλης** _____
Δήμαρχος Γορτυνίας

30. **Παναγιώτης Ταγκαλής** _____
Δήμαρχος Δελφών
31. **Γιάννης Σταθάς** _____
Δήμαρχος Διστόμου - Αράχοβας - Αντίκυρας
32. **Χαράλαμπος Λιόλιος** _____
Δήμαρχος Δομοκού
33. **Χρήστος Ντακαλέτσης** _____
Δήμαρχος Δωδώνης
34. **Αναστάσιος Χρόνης** _____
Δήμαρχος Επιδαύρου
35. **Θεόδωρος Μπαρής** _____
Δήμαρχος Ερυμάνθου
36. **Κώστας Βρατσάνος** _____
Δήμαρχος Ηρωικής Νήσου Ψαρών
37. **Στέλιος Αγγελούδης** _____
Δήμαρχος Θεσσαλονίκης
38. **Γκίκας Γκίκας** _____
Δήμαρχος Ιπτών
39. **Διονύσης Στανίτσας** _____
Δήμαρχος Ιθάκης

40. **Θωμάς Μπέγκας** _____
Δήμαρχος Ιωαννιτών
41. **Ηλίας Κυρμανίδης** _____
Δήμαρχος Καμένων Βούρλων
42. **Αναστασία Χαλκιά** _____
Δήμαρχος Κασσάνδρας
43. **Νίκος Σταυρέλης** _____
Δήμαρχος Κορινθίων
44. **Θεοδόσης Νικηταράς** _____
Δήμαρχος Κω
45. **Αθανάσιος Μαμάκος** _____
Δήμαρχος Λαρισαίων
46. **Γιώργος Κατσιβέλης** _____
Δήμαρχος Ληξουρίου
47. **Παναγιώτης Νάνος** _____
Δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα
48. **Αθανάσιος Λ. Ζεκεντές** _____
Δήμαρχος Λοκρών
49. **Γεώργιος Γκιώνης** _____
Δήμαρχος Λουτρακίου - Περαχώρας - Αγίων Θεοδώρων

50. **Μάριος Ψυχάλης** _____
Δήμαρχος Λυκόβρυσης - Πεύκης
51. **Αρμόδιος Γ. Δρίκος** _____
Δήμαρχος Μάνδρας - Ειδυλλίας
52. **Γεώργιος Τσαπουρνιώτης** _____
Δήμαρχος Μαντουδίου - Λίμνης - Αγίας Άννας
53. **Κωνσταντίνος Δ. Αλλαγιάννης** _____
Δήμαρχος Μαρκοπούλου Μεσογαίας
54. **Κώστας Μιχόπουλος** _____
Δήμαρχος Μεγαλόπολης
55. **Γεράσιμος Κατωπόδης** _____
Δήμαρχος Μεγανησίου
56. **Παναγιώτης Μαργέτης** _____
Δήμαρχος Μεγαρέων
57. **Ελευθέριος Αβραμόπουλος** _____
Δήμαρχος Μετεώρων
58. **Μανώλης Μικέλης** _____
Δήμαρχος Μήλου
59. **Δημήτρης Λιανός** _____
Δήμαρχος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων

60. **Παναγιώτης Μανούρης** _____
Δήμαρχος Νέας Ιωνίας
61. **Συμεών Θ. Δανιηλίδης** _____
Δήμαρχος Νεάπολης - Συκεών
62. **Κωνσταντίνος Μ. Μαραγκάκης** _____
Δήμαρχος Νίκαιας - Αγίου Ιωάννη Ρέντη
63. **Χριστοφής Κορωναίος** _____
Δήμαρχος Νισύρου
64. **Γιάννης Φωστηρόπουλος** _____
Δήμαρχος Παλαιού Φαλήρου
65. **Χρήστος Ανδόνης** _____
Δήμαρχος Παλλήνης
66. **Γιάννης Μώραλης** _____
Δήμαρχος Πειραιώς
67. **Νατάσσα Κοσμοπούλου** _____
Δήμαρχος Πεντέλης
68. **Γιάννης Μαλανδράκης** _____
Δήμαρχος Πλατανιά
69. **Νικόλαος Γεωργάκος** _____
Δήμαρχος Πρέβεζας

70. **Δήμητρα Τσεβά - Μήλα** _____
Δήμαρχος Ραφήνας - Πικερμίου
71. **Αλέξανδρος Κολιάδης** _____
Δήμαρχος Ρόδου
72. **Παναγής Δρακουλόγκωνας** _____
Δήμαρχος Σάμης
73. **Δημήτρης Παπαχρήστου** _____
Δήμαρχος Σαρωνικού
74. **Ιωάννης Μαλλίνης** _____
Δήμαρχος Σιθωνίας
75. **Γιώργος Τάτσιος** _____
Δήμαρχος Σιντικής
76. **Σταμάτιος Περίσσης** _____
Δήμαρχος Σκοπέλου
77. **Αθανάσιος Ζ. Ντάνης** _____
Δήμαρχος Σουλίου
78. **Δημοσθένης Κατσής** _____
Δήμαρχος Σοφάδων
79. **Αναστάσιος Μούγιος** _____
Δήμαρχος Τροιζηνίας - Μεθάνων

80. **Χρήστος Παππούς** _____
Δήμαρχος Φυλής
81. **Παναγιώτης Σημανδηράκης** _____
Δήμαρχος Χανίων
82. **Ιωάννης Μαλαφής** _____
Δήμαρχος Χίου
83. **Παντελεήμων Τσακίρης** _____
Δήμαρχος Ωραιοκάστρου
84. **Γεώργιος Μανώλης** _____
Δήμαρχος Τεμπών
85. **Πανουργιάς Παπαϊωάννου** _____
Δήμαρχος Λαμιέων
86. **Αθανάσιος Παπαδόπουλος** _____
Δήμαρχος Καλαβρύτων
87. **Ανδρέας Γ. Ευθυμίου** _____
Δήμαρχος Μοσχάτου – Ταύρου
88. **Θεόδωρος Παπαδόπουλος** _____
Δήμαρχος Θέρμης
89. **Δημήτρης Καρύδης** _____
Δήμαρχος Φούρνων Κορσεών

90. **Αριστείδης Παναγιωτόπουλος** _____
Δήμαρχος Αρχαίας Ολυμπίας

91. **Ιωάννης Τριανταφυλλάκης** _____
Δήμαρχος Ξηρομέρου

92. **Τίνα Καφατσάκη** _____
Δήμαρχος Ζωγράφου

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΑΝΘΕΚΤΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

πολιτική προστασία • ανθεκτικότητα • αειφορία